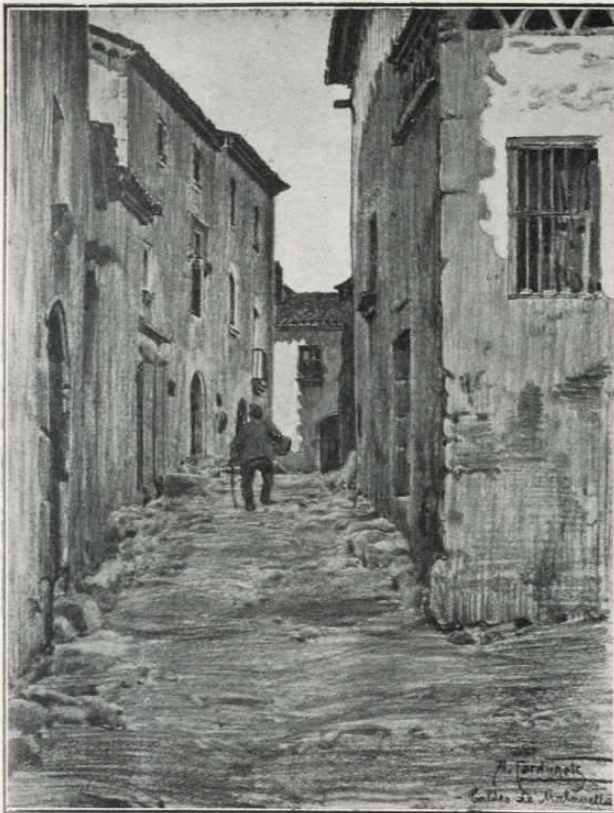

CALDES DE MALAVELLA

UN CARRER DE LA PART VELLA

nostre aplech benehit, fortament pregona, enfront dels exemples enlayrats que'ns donen els humils y'ls generosos, que no cal desesperar, que devem esser optimistes, malgrat els horrors qu'omplen els camps de batalla y les terres devastades; les bones llevors germinen al fons de la terra y faràn messes noves. Tots aquexos actes espargiran grana llevadora que s'escamparà per tot, adhc en els erms, per que no hi hà res tan fecon com la virtut y l'abnegació.

Tinguèm en aquexa ocasió un recort ben grat y un mot de bella remembrança pels homes generosos que, pensant en els treballadors, en els virtuosos y en els hèroes de la pau, destinaren una part de sos cabals a recompensar els actes benèfichs y enaltidors portats a terme, responen a l'exercici del treball, qu'es la primera virtut; a l'amor de la familia, qu'es lo fonament de la Societat; a la fidelitat en el servey, que's transforma en vincle familiar quan s'hi posa l'afecte y la recíproca ajuda; als actes humanitaris a favor dels que's troben en perill ò patexen, y a l'ajuda de les víctimes desventurades de son propi treball.

Ara qu'hi som, cal que'ns dirigim una vegada més als rics y als poderosos per que hi pensin fonament en els que realisen bones obres y practiquen la virtut en profit social mantenint la flama sagrada que sosté la familia y la Societat. No hi tenen dret els qu'han amassat grosses fortunes en no retornar a la colectivitat una porció de son patrimoni que porta sempre a dins una bona part dels treballs dels demés en colaboració amagada y contínua. Es un deure social el contribuir ab un bocí de nostres cabals a encoratjar la cultura y la educació de la nostra gent, a donar empena als actes de ciutadania y a les tasques de l'amor familiar y social, a recompensar al treball estalviador, honrat y constant, y al sacrifici desinteressat del que s'arrisca per salvar la vida ò mimvar un dany dels seus semblants.

En la Societat hont els rics y'ls potentats abandonen

la feyna social, qu'es sempre profitosa als que tenen per perdre, no consagrando una part de llurs bens a axecar als desvalguts y als ignorants, a donar la mà als desheretats y a encoratjar els actes que fortifiquen els vincles familiars y colectius, tart ò d'hora els mateixos fills llurs ò'ls seus descendents, ne toquen les conseqüències, ja que dintre de la Societat en que viuen duren els sofriments y les rancunies y no s'assoleix may la pau dels esperits, ni's produhexen aquells avenços que reporten seguretat y benefici als bens adquirits. A mesura que s'axampla'l patrimoni colectiu, axò es, l'usdefruyt de bens comuns ò generals, els interessos particulars adquirexen més foralesa per que'n són els sostenedors.

Per axò la Econòmica premia no tan sol als humils, sinò també als poderosos, quan han donat digne exemple de llur generositat, protegint les escoles y fonts de cultura, creant institucions de previsió per sos obrers y organismes de socors y cooperació, posant sa mira altruista en les criatures malateses y en els invàlids que reclamen la mà sostenidora.

Ara veurèu desfilar als fills del treball qu'ab sos admirables esforços, privats de mitjans, han realizat actes humanitaris may prou alabats, qu'ab sa ferma voluntat, moguda per l'amor y la virtut, han ennoblit la vida, mantenint els ideals de sacrifici y abnegació qu'enfortexen als individus ensemps que dignifiquen als pobles. Amanlu vostres picaments de mans per aquexos soldats de l'exèrcit de la germanor, exemples vivents de que la bondat humana no ha desaparegut pas de la terra.

Poso aquí terme a mon discurs perque totes les meves paraules són pàlides al costat de lo qu'aneu a sentir y a veure, refermant la esperança de qu'en l'ànima del nostre poble hi hà'l llevat de la grandesa moral de Catalunya, que deù constituhir el nostre ideal, per que la riquesa y'l poder res signifiquen pels pobles quan no possehexen els grans patrimonis espirituals que'ls ennobleixen y'ls enlayren.

FREDERICH RAHOLA.

UNA PLACETA DE LA PART VELLA. — (Dibuxos de A. Cardunets)